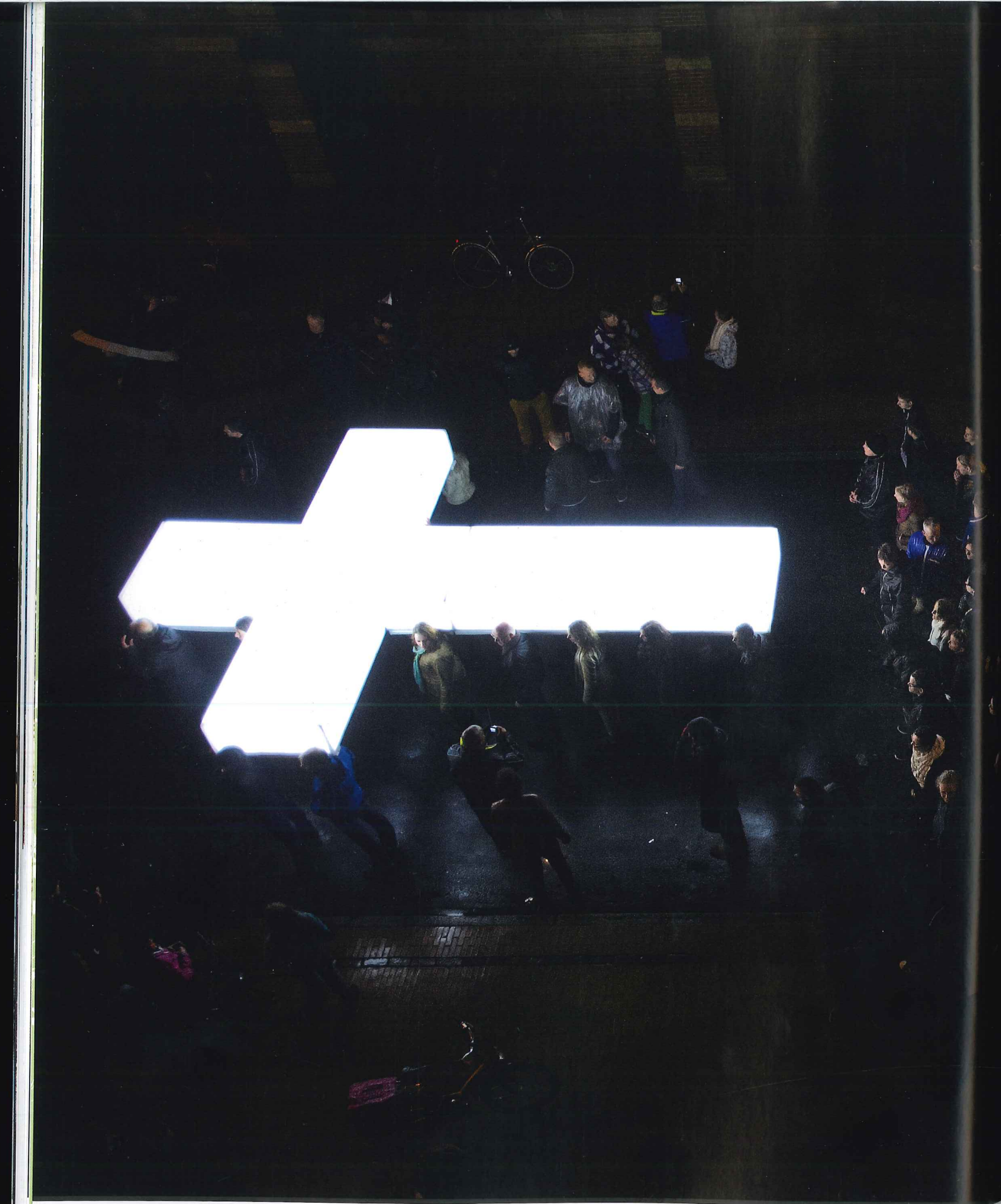

*De vijfde editie van **The passion**, het muziekspektakel van de EO en KRO rond het lijden en sterven van Jezus, vindt dit jaar op 2 april plaats in Enschede. In 2011, voorafgaand aan de allereerste editie, kwamen orthodoxe christenen nog in opstand. Vier jaar later is de grootste kritiek op het evenement met BN'ers en Nederlandse popliedjes verstomd. Dan is er maar één conclusie mogelijk... >*

TEKST: JURGEN TIEKSTRA FOTO: ANP

De Stelling:
**‘Je mag het paasverhaal
flink populariseren,
als je daar veel mensen
mee bereikt’**

KLEUTERBIJBEL

Frank Bosman is een rooms-katholieke cultuurtheoloog, werkzaam aan de Universiteit van Tilburg, en schrijft veel over christelijke motieven in de moderne cultuur.

"Met de eerste helft van die stelling ben ik het heel erg eens, met het tweede deel niet. Je mag het paasverhaal populariseren,

graag zelfs. Maar ik denk niet dat het goed is als het enige criterium is dat je zoveel mogelijk mensen bereikt. Je moet wel recht doen aan de diepte van het verhaal. Met *The passion* heb ik toch het idee dat ik kijk naar een soort kleuterbijbel. Het overgrote deel van de mensen zal denken: bekende Nederlanders zingen bekende liedjes over een zielige mijnheer die ten onrechte ter dood veroordeeld is. Ik denk dat je dan inhoudelijk gezien een paar lagen kwijt bent geraakt.

Ik vind sowieso: Nederlanders kunnen niet goed acteren. Het is toch een beetje alsof je naar *Goede tijden, slechte tijden* zit te kijken. Maar ook over de liedkeuze denk ik soms: waarom zing je dit?, wéét je wel welke tekst je zingt?, en weet je waar je in het verhaal bent? Kloppen die twee dingen met elkaar? Soms wel, maar vaak ook niet. Ik vind bovendien dat het hele transcendente element verdwenen is: het idee van Pasen dat God mens geworden is en dat Jezus Christus uit vrije wil zijn gruwelijk eind heeft aanvaard om de in zondigheid gevallen mensheid een tweede kans te bieden. Terwijl dat helemaal niet hoeft, want als je naar de gemiddelde Harry Potter- of Star Wars-film kijkt, zie je precies datzelfde oer-verhaal."

KRITISCHE GRENS

Leneke Marchand is samen met haar man predikant in de Protestantse Gemeente in Workum. In het verleden was zij godsdienstdocent op een middelbare school.

"Aan de ene kant vind ik het prachtig dat het paasverhaal weer zo op straat ligt. Het is een verhaal dat door veel mensen als achter-

haald wordt afgeschreven, maar nu blijkt het veel mensen aan te trekken. Tegelijkertijd zit daar ook een vraag in, want in het evangelie wordt het paasverhaal verteld door mensen die werkelijk geraakt zijn door Jezus. Dat verhaal heeft iets hoekigs en prikkeligs. In de christelijke traditie wordt er zo tegenaan gekeken, dat wij daar staan te roepen: 'Kruisigt hem!' Maar God overwint onze weerstand en verandert daardoor iets definitiefs in deze wereld. Dat zegt Paulus ook: het kruis is een struikelblok. Als je wilt populariseren, is het de vraag of je het aandurft dat te laten zien. Dat lijkt me de grote uitdaging voor de makers.

Het wordt nu zo groot, met allerlei commercie. Afgelopen jaar kon je in Groningen een Passion-arrangement bij een hotel boeken en het Laatste Avondmaal eten. Ook was er een winkeliersvereniging die witte kruisen uitdeelde voor in de etalages. De commercie is de god van onze tijd. Dat is wrang. Maar ik waardeer het dat de makers van de EO en de KRO het vanuit goede intenties doen. Er is altijd een kritische grens tussen het evangelie aan de man brengen en geloven dat het evangelie uit zichzelf de kracht heeft jou in het nekvel te grijpen."

IK DENK: YES!

Petra Pelties is een christelijke rapper uit Enschede, die optreedt als **Queen P**. Een van haar nummers is 'God maakt vrij', dat ze vorig jaar bij **Pauw & Witteman** rapte.

"Ik vind het een heel goed initiatief. Het belangrijkste is dat de boodschap van de liefde van Jezus wordt overgebracht. Ik weet niet

of ze bij *The passion* helemaal vertellen waarom hij gestorven is, maar ik heb wel gezien dat de emotie wordt overgebracht als Jezus onschuldig wordt meegenomen en gekruisigd. Volgens mij draait het er vooral om, te laten zien dat Jezus een liefdevol iemand was die onschuldig gestorven is voor ons. Dat komt behoorlijk goed over. Ik heb vorig jaar wat reacties van mensen gehoord, ook van mensen die niet gelovig zijn, die zeiden diep geraakt te zijn. Dan denk ik: yes.

Dat is ook waarom ik muziek maak, dat is überhaupt waarvoor ik leef: om de boodschap van Jezus uit dragen. In dat opzicht vind ik het prachtig als ik tijdens *The passion* ook wat kan gaan doen. De band waarmee ik samenwerk, geeft elk jaar met Pasen een concert in Atak, het grootste poppodium hier in de regio. Daar komen ook veel mensen op af die niet gelovig zijn. Twee jaar geleden was ik daar *special guest*, samen met die zandkunstenaar: Gert van der Vijver. Dat was grandioos. Ik ben alleen maar dankbaar dat ik zulke dingen mag doen. Ook met *The passion* hoop ik dat mensen geraakt zijn en misschien verder willen zoeken."

GODS GEEST

Arjan Lock is sinds 2008 de directeur van de EO en is presentator van tv-programma's als **Nederland zingt**, **Nederland helpt** en **Bakkie troost**.

"Het paasverhaal is een cruciaal verhaal in het christelijk geloof. Ik denk dat het belangrijk is dat wij als volgelingen van Jezus zoeken

naar manieren om dat verhaal op een zodanige manier te brengen dat de mensen van deze tijd er iets mee kunnen.

De essentie is dat de Zoon van God zichzelf geeft om het leven van mensen te redden. Het is waar dat in *The passion* het intermenselijke alle aandacht krijgt. Dat lees ik ook in de Bijbel: het gaat over mensen die naar elkaar omzien, die zich schuldig voelen, het gaat over verraad. Maar volgens mij laten we ook zien dat er lagen zijn die dieper gaan. Het gaat ook over verlossing, over zicht op een ander leven dan het aardse.

De eerste editie in Gouda vond ik de spannendste. Er waren toen best felle reacties. Maar ik weet nog dat ik het kruis door de straten zag gaan, met al die mensen eromheen, en dat Do naast het kruis het liedje zong: 'geef mij nu je angst, ik geef je er hoop voor terug'. Toen voelde ik diep van binnen dat nu iets van Gods geest in het verhaal was gekomen. De uitdaging voor alle jaren daarna is dat we ons steeds afvragen: doen we het nu om het succes, of doen we het nog steeds met die oorspronkelijke *drive* om het evangelie te brengen?"

WELK DOEL?

Theoloog Mirella Klomp doet aan de Protestantse Theologische Universiteit onderzoek naar moderne opvoeringen van het paasverhaal.

"Jezus is zelf de eerste die de goede boodschap van God beschikbaar maakte voor een breed publiek. Het eerste waar ik aan

denk, is het verhaal uit Matteüs waarin Jezus in gesprek is met de Kananese vrouw die een bezeten dochter heeft. Die vrouw vraagt Jezus om haar te helpen. Dat wil hij eerst niet. Maar zij blijft aandringen en Jezus laat zich door haar overtuigen. Op dat moment is zijn boodschap van liefde en vergeving er niet alleen het voor Joodse volk, maar voor alle mensen. Ik denk dat dat populariseren is. In navolging van Jezus is populariseren voor christenen zelfs een opdracht.

De spannende vraag is: wie populariseert dat verhaal, en met welk doel? Het ging Jezus, denk ik, om de mensen en hun relatie met God. In *The passion* zie je veel verschillende belangen. De producenten en omroepen willen geld verdienen en hoge kijkcijfers halen, maar ze dienen ook een missionair doel. Daarnaast zijn er de economische belangen van de steden waar *The passion* wordt gehouden. Niet alle partijen gaat het om Gods verhaal met mensen. Welk doel dien je met deze popularisering? Gebruik je het verhaal om er zelf beter van te worden, of doe je recht aan het verhaal? Dat gebeurt allebei. Ik denk dat de christelijke partijen, dus de omroepen, de kerken die meedoen en de individuele gelovigen, in dit samenspel van belangen de taak hebben om kritische vragen te blijven stellen aan zichzelf."